



הבשורה על כי אורי אריאל

שורה של צעדים להגברת הייבוא, רפורמות חדשות וקיצור הליכי בירוקרטיה

ראובן זלץ

דוברות משרד החקלאות בהודעה מפורטת וארוכה לתקשורת "משרד החקלאות ממשיך בשורה של צעדים להורדת יוקר המחיה לצרכן". כחלק מהפחתת עלויות הבירוקרטיה ושיפור הרגולציה, משרד החקלאות מקדם רפורמות חדשות בתחום יבוא מוצרים מן החי והצומח. שיחסכו לטענת המשרד 560 מיליון ₪ בשנה בהוצאה על מזון. בפועל חלק מהמהלכים הללו זוכים להתנגדות בקרב החקלאים הטוענים כי צעדים אלה, יפגעו קשות בענף •

דוברת משרד החקלאות הוציאה ביום ראשון (1.1.17) הודעה לתקשורת לקראת החלטת ממשלה על סדרת מהלכים והחלטות בנושא הרגולציה בענפי החקלאות. בין הרפורמות: קיצור תהליכי אישורים ליבוא מזון, איחוד תהליכי הפיקוח ביבוא, היעזרות במומחים בכדי לקצר זמני המתנה, הארכת תוקף הרישיונות ועוד. שר החקלאות, אורי אריאל: "המהלך שהובלנו להפחתת הרגולציה יחסוך בשנה לפי התחזית מאות מיליוני שקלים מכספו של משלם המיסים. הרפורמות החדשות מאפשרות למפקחי משרד החקלאות להאיץ תהליכים של ייבוא ובקרה של בשר ושל תוצרת צמחית, בשיטות מקצועיות שלא יפגמו באיכות המוצרים המיובאים. כך נדרבן את הספקים לשירות אמין ומהיר יותר, ונמשוך אלינו ספקים נוספים. תחרות היא דבר בריא, והפחתת הרגולציה תאפשר מגוון מוצרים גדול, איכותי וכמובן זול יותר של המוצרים שנמצאים תחת פיקוח משרד החקלאות". משרד החקלאות ופיתוח הכפר מקדם במקביל מספר רפורמות שנועדו להפחית את הבירוקרטיה ולשפר את איכות הפיקוח הממשלתי בתחומי יבוא מוצרים מן החי ויבוא מוצרים מן הצומח. הרפורמות החדשות עוסקות בייבוא מוצרים מן הצומח, שוק המוערך בכ-8 מיליארד ₪ בשנה, ובייבוא



המהפכה על פי אריאל





ועוד, במסגרת הרפורמה, לצמצום נטל הבירוקרטיה, משרד החקלאות יתאים את כמות הדגמות והבדיקות ממסלולים המגיעים ארצה, בהתאם להערכת סיכונים וניהול סיכונים שיבוצע בסיוע מומחים בתחום. כך, תיקבע תדירות והיקף הבדיקה של משלוח מיובא בהתאם לסוג הטובין, ארץ הייצור, היסטוריית הציות של היבואן לכללים ועוד. באופן זה, ימקד הרגולטור את הפיקוח במשלוחים המסוכנים יותר, ומאידך יאפשר מעבר מהיר וחלק יותר למשלוחים של יבואנים ויצרנים שנמצאו ראויים וללא עבר של הפרות ותקלות. צעד זה, ישמור בצורה מיטבית על בריאות הציבור, יספק שירות מהיר יותר ויצמצם משמעותית את העלויות לציבור. נמצא כי פיקוח מבוסס סיכונים, המקובל במדינות מפותחות, מתמרץ את היבואנים לשפר את בטיחות התוצרת שהם מביאים, בכדי להיחשב כ"יבואן אמין", הזוכה לתהליך ייבוא פשוט ומהיר יותר. הרפורמות בתחום יבוא בעלי חיים ומוצרים מן החי צפויות להביא לחיסכון שנתי ישיר של 38 מיליון ₪ בשנה. בנוסף, ייעול הרגולציה וצמצום הבירוקרטיה צפוי להגביר תחרות, לפתוח יבוא ממקורות חדשים, להקל על עסקים קטנים ובינוניים ולחסוך זמני המתנה לאישורים ממשלתיים – שיבואו לידי ביטוי בחיסכון של כ-185 מיליון ₪ למשק בשנה.

קיצור הליכים

דוברת המשרד מוסיפה "המשרד גם פועל לקיצור תהליך אישור יבוא של מוצרים חדשים לישראל. תהליך הבדיקה יואץ באמצעות כוח עזר לאיסוף המידע המקצועי הרלוונטי, כחלק מן התהליך הסדור של בחינת מוצרים חדשים. בנוסף, הרגולטור יקצר את תהליך הבדיקה של שאר המוצרים, בעזרת

מוצרים מן החי, שוק המוערך בכ-6 מיליארד ₪ בשנה. משרד החקלאות צופה כי קידום הרפורמות יחסוך למשק כ-560 מיליון ₪ בשנה בהוצאה על מזון. הרפורמות צפויות להפחית עלויות בירוקרטיות ישירות ליבואנים ולחקלאים בהיקף של 140 מיליון ₪. המשרד החל בביצוע הרפורמות, שעיקרן יכנסו לתוקף עד תום שנת 2017. הרפורמות גובשו תוך עבודת מטה משותפת עם משרד ראש הממשלה, יחד עם הצוות הייעודי להפחתת רגולציה בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אלי גרונר. הפחתת הנטל הרגולטורי בענף החקלאות מהווה חלק מתוכנית החומש הממשלתית להפחתת הנטל הרגולטורי והיא תובא לאישור ועדת שרים לרגולציה בראשות ראש הממשלה.

מוצרים מן החי

כחלק משיפור תהליך הייבוא של מוצרים מן החי, יסמך משרד החקלאות את מערך הפיקוח הווטרינרי במדינות המעוניינות לייצא לישראל, ולאשר או לגרוע מפעלים לייצוא לישראל, בהתאם לדרישות הרגולציה הישראליות, וכפי הנהוג במדינות מפותחות אחרות. הסמכה זו תיעשה לאחר בדיקה מעמיקה של מערך הפיקוח במדינה ורמת בטי המטבחיים או מפעלים רלוונטיים אחרים המצויים בשטחה. זאת בשונה מן התהליך שבוצע עד כה, במסגרתו התבצע תהליך בדיקה פרטני מול כל אחד מהמפעלים המעוניינים לייצא לישראל. במידה ויימצא שאותה המדינה אינה פועלת כנדרש, יבוטל היתר הייבוא לאלתר. מהלך זה יביא לחיסכון משמעותי בזמן ובכוח עבודה של השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות, יאפשר אישור מהיר ורציף יותר של בטי מטבחיים, תחנות מיון לביצים ומפעלי מספוא בחו"ל ליבוא לישראל. זאת



מתכננים את הרפת בשבילך



התמחות בתכנון מבנים חקלאיים

אגרופלן בע"מ מהנדס אבנר הורביץ

כתובת המשרד: מושב תימורים | כתובת למשלוח דואר: באר טוביה 8381500

טל. 08-8602272 | www.agroplan-il.com | Agroplan.ltd





חקלאי. המשרד החל בביצוע הרפורמות, שעיקרן יכנסו לתוקף עד תום שנת 2017. הרפורמות גובשו תוך עבודת מטה משותפת עם משרד ראש הממשלה, יחד עם הצוות הייעודי להפחתת רגולציה בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אלי גרונר. הפחתת הנטל הרגולטורי בענף החקלאות מהווה חלק מתוכנית החומש הממשלתית להפחתת הנטל הרגולטורי והיא תובא לאישור ועדת שרים לרגולציה בראשות ראש הממשלה.

יבוא ציוד חקלאי

הרגולציה חולשת על יבוא של טרקטורים וציוד מכני אחר לחקלאות ולתחומים משיקים, לרבות חלפים, מכסחות דשא וציוד גינון, ונועדה לשמור על בטיחות תחבורתית ומניעת זיהום של הסביבה. מדובר על שוק שמגלגל כ-1.5 מיליארד ש"ש בשנה. במסגרת התכנית יזם המשרד מעבר לנוהל מעודכן, בהיר ומקל, שמאמץ את הרגולציה האירופית, ויאפשר ליבואנים הקלה משמעותית בתהליך היבוא, תוך שמירה על רמת הבטיחות ואיכות הסביבה של הכלים החקלאיים המיובאים בהתאם לתקנים האירופאים. בשנת 2017 המשרד יגבש נוהל שיאמץ את הרגולציה האמריקאית וכך יבטיח תאימות בין-לאומית מלאה לרגולציה המקובלת בעולם. בהמשך המשרד יבחן את האפשרות להעברת הסמכות על יבוא טרקטורים ומכונות ניידות למשרד התחבורה. כך יאוחד תהליך הרישוי תחת משרד אחד שמתמחה בתחום, מה שיפחית את עלויות הרגולציה וימנע כפילויות וסתירות. זאת ועוד, משרד החקלאות יסיר את הפיקוח על ציוד חקלאי שאינו כלי רכב. כדוגמת: מכסחות דשא, וכן על חלקי חילוף לטרקטורים, היות וציוד זה נמצא בתחום אחריותו והתמחותו של משרד הכלכלה. סך הכל התכנית תפחית את העלויות הברוקרטיות הישירות מ-2,824,918 ש"ש ל-59,186 ש"ש בלבד. זמני המתנה יופחתו מ-24,368 ל-3,274 ימים בשנה בראייה משקית. לפיכך התכנית תפחית 95% מהעלויות הברוקרטיות הישירות ו-86% מזמני ההמתנה.

תכנון ובנייה של מבנים חקלאיים

כיום, משרד החקלאות משמש כממליץ למוסדות התכנון בהליך מתן היתרי בנייה להקמת מבנים חקלאיים. הסמכות הפורמלית למתן היתרי הבנייה מוקנית למוסדות התכנון, אך קבלת ההמלצה של משרד החקלאות מהווה חובה בתהליך האישור, ויש לה משקל מכריע במסגרת דיוני הוועדות המקומיות והמחוזיות לתכנון ולבנייה. שווי הבנייה החקלאית עומד על כ-160 מיליון ש"ש בשנה. המבנים החקלאיים הכרחיים לגידול חקלאי והם מאפשרים את כל יתר הפעילות החקלאית בענף החקלאות. במסגרת התכנית תבוטל חובת קבלת אישורים ממדריכים מקצועיים של משרד החקלאות ומרשויות ניקוז. גורמים אלו יהוו גופים מיעצים למשרד, אך החקלאי לא יחויב לפנות אליהם ולקבל את אישורם. התכנית תצמצם את מספר הגורמים המעורבים בתהליך וכך תמנע עיכובים, תקלות בממשקים בין ארגונים והקדשת משאבים לפעולות בירוקרטיות. במקביל, המשרד יבטל את החובה של מבקש היתר הבנייה להמציא אישורים מהשירותים הווטרנרים במשרד החקלאות וממועצות הייצור האחראיות למכסות ולהיתרים (ענפי הלול, הדבש והחלב) על מכסות ייצור ורישיון שיווק דבש. במקום זאת, הרגולטור יקבל את הנתונים אודות המכסות ישירות מהגורם המרכז את המידע בתוך המשרד, ויבצע בקרה מדגמית לגבי הנתונים כפי שהוצהרו על-ידי המבקש. בסך הכל, התכנית תפחית 54.2% מהעלויות הברוקרטיות הישירות ובכך תביא לחיסכון של כ-5.6 מיליון ש"ש בשנה למשק, ותקצר את זמני ההמתנה ב-57,400 ימים שהם צמצום של כ-69.2% מזמני ההמתנה. ▲

כוח עזר אשר יאסוף את המידע המקצועי הרלוונטי, כחלק מן התהליך הסדיר של ייבוא מוצרים חדשים לארץ. בנוסף, על מנת לייעל את הקצאת המשאבים, בדיקה של מוצר חדש, תערך ביחס לאפשרות לייבא אותו ממספר מדינות, במסגרת אותו תהליך. במקביל, הרגולטור יידע את היבואן על סטטוס התהליך, תוך הגדרת מסגרות זמנים להשלמת הטיפול. במשרד צופים כי מהלך זה יאפשר ייבוא של מוצרים שאינם מיובאים לישראל ולהזלה של מוצרים שכיום מיובאים ממספר מצומצם של מדינות. באמצעות הפחתת הדרישות הברוקרטיות וייעול תהליכי העבודה, צפויה הגברה של התחרות במקטע היבוא ועידוד של עסקים חדשים לפעול בשוק המזון. התועלות לשוק המזון צפויות להסתכם בכ-220 מיליון ש"ש בשנה, כך דוברת המשרד.

המהלך שהובלנו להפחתת הרגולציה יחסוך בשנה לפי התחזית מאות מיליוני שקלים מכספו של משלם המיסים. הרפורמות החדשות מאפשרות למפקחי משרד החקלאות להאיץ תהליכים של ייבוא ובקרה של בשר ושל תוצרת צמחית, בשיטות מקצועיות שלא יפגמו באיכות המוצרים המיובאים

רפורמות והפחתת בירוקרטיה

כחלק מהפחתת עלויות הברוקרטיה ושיפור הרגולציה, משרד החקלאות מקדם רפורמות חדשות שיחסכו 40 מיליון ש"ש מדי שנה ויגדילו את הפריזם של ענף החקלאות במאות מיליוני ש"ש. דוברת המשרד מוסרת כי, בין הרפורמות, פישוט תהליך התכנון והבנייה של מבנים חקלאיים ופישוט תהליך ייבוא טרקטורים וציוד חקלאי. שר החקלאות, אורי אריאל: "החקלאים כיום נמצאים תחת עומס בירוקרטי והתכנית להפחתת הרגולציה שאנחנו מקדמים במשרד החקלאות תביא בשורה הן לחקלאים והן למשק כולו. במהלך השנים השתרש נוהל שחייב את החקלאים לקבל היתרים ממשרד הממשלה השונים, וכך נוצרה בירוקרטיה מסורבלת שגרמה לבזבז כספים ולתהליך מייגע של קבלת אישורים. לאחר אישור הרפורמות בוועדה הקרובה, ייהנו החקלאים מהליך משופר של מתן רישיון לכלים חקלאיים ומקבלת אישורים להקמת מבנים חקלאיים. נמשיך להיות עם הפנים לחקלאים. הנושא הוא חשוב ואנחנו עושים כל מאמץ להקל על החקלאים מהעומס הברוקרטי". משרד החקלאות ופיתוח הכפר מקדם במקביל מספר רפורמות שנועדו להפחית את הברוקרטיה ולחסוך עלויות של כ-40 מיליון ש"ש מדי שנה לחקלאים. בין הרפורמות: פישוט תהליך התכנון והבנייה של מבנים חקלאיים ופישוט תהליך ייבוא טרקטורים וציוד

